

BYGGNADSNÄMNDEN

Internt: strat 2 ex

Kommunfullmäktige

§ 249 Småryds naturreservat – UR 2005-0041

Beslut

Byggnadsnämnden beslutar

att tillstyrka det föreslagna naturreservatet Småryd och dess skötselplan, samt översända dessa till kommunfullmäktige för fastställande

att föreslå kommunfullmäktige ge byggnadsnämnden delegation att vid behov revidera den fastställda skötselplanen.

ÄRENDET

Stadsbyggnadskontoret har, i enlighet med översiktsplan och naturvårdsplan, tagit fram förslag till reservatshandlingar för de kommunägda delarna av Småryd. Förslaget, som omfattar beslutsdel och skötselplan, har varit på remiss till berörda myndigheter och organisationer under tiden 1 juni 2005 till 1 augusti 2005. De ändringar som har skett sedan remissomgången redovisas i bilaga 4.

Småryd är känt sedan länge för sin värdefulla och intressanta flora och uppmärksammades redan på 1920-talet av markhistorikern Märten Sjöbeck. Det aktuella området är kommunägd skog som består av både ädellövträd och barrträd i olika åldrar. Målsättningen med skötseln är att ersätta granplanteringarna med ädellövträd samt att gynna gamla och grova träd och andelen död ved på sikt.

Naturreservatet kommer att bidra till att uppnå miljökvalitetsmålen "levande skogar", "ett rikt odlingslandskap" och "ett rikt växt- och djurliv", genom att långsiktigt bevara ett naturområde med ett flertal ovanliga och hotade arter. Det kommer även att säkerställa och förbättra allmänhetens tillgång till en tätortsnära skog med höga rekreativevärden. Småryd är utpekad i ÖP 2002 och NVPL 1992 som ett prioriterat område för naturreservatsbildning. Den mark som nu föreslås skyddas som naturreservat ägs av Helsingborgs stad. Intilliggande, privatägd mark är också skyddsvärd och det är angeläget att markägarna informeras om de höga naturvärdena.

Ordförandens förslag

Mot bakgrund av ovanstående får jag föreslå byggnadsnämnden besluta att tillstyrka det föreslagna naturreservatet Småryd och dess skötselplan, samt översända dessa till

URSA
050913.doc

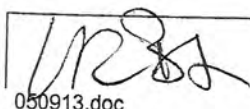
Kj

BYGGNADSNÄMNDEN

kommunfullmäktige för fastställande att föreslå kommunfullmäktige ge byggnadsnämnden delegation att vid behov revidera den fastställda skötselplanen.

Reservatsbeslut
Skötselplan

Bil 249 A
Bil 249 B

050913.doc

Beslut om bildande av Småryds naturreservat i Helsingborgs stad UR 2005-0041

Kommunens beslut

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar kommunen att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Reservatets namn skall vara *Småryds naturreservat*. Reservatet har den avgränsning som framgår av bifogad karta och med de gränser som slutgiltigt utmärks i fält.

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Småryd
Kommun:	Helsingborg
Län:	Skåne
Lägesbeskrivning:	5 km norr om Helsingborgs centrum, 2 km sydväst om Ödåkra
Församling/socken:	Allerum
Topografisk karta:	Helsingborg 3CSV
Ekonomisk karta:	Allerum 3B:49
Naturgeografisk region:	Skånes sediment- och horstområde, region 7
Fastigheter:	Pilshult 1:3, 2:1, Allerum 10:11
Markägare:	Helsingborgs stad
Förvaltare:	Helsingborgs stad
Areal:	31 ha

Syftet med reservatet

Syftet med Småryds naturreservat är att:

- bidra till att uppnå lokala och nationella miljömål, främst "levande skogar", "ett rikt odlingslandskap" samt "ett rikt växt- och djurliv"
- bevara de värdefulla livsmiljöerna av hedartad bok- och ekskog, örtrik bokskog, örtrik ask-lindskog samt buskrik slätteräng
- gynna förekomsten av död ved och gamla grova träd
- sällsynta arter inom området som aklejruta, smörboll, gullpudra, gulsippa och nästrot ska ha gynnsamt tillstånd
- göra området tillgängligt för rekreation och friluftsliv utan att skada naturvärdena

Skäl för beslutet

Småryd är ett lövskogsområde med lång historia som slätter- och betesmark. De speciella markförhållandena med god tillgång på näring och kalk i kombination med ytligt grundvatten, är en förutsättning för den rika florin i området. I området finns ovanliga arter såsom gullpudra, gulsippa, skogsbingel, aklejruta och smörboll. Vegetationstyperna örtrik bokskog, örtrik ask-lindskog samt buskrik slätteräng är ovanliga både i ett lokalt och nationellt perspektiv. För att bevara och förstärka värdena behöver skogsskötseln inriktas på att gynna ädellövskog på bekostnad av barrskog samt att öka andelen död ved och grova träd. Hot mot värdena är förändringar i grundvat-

tennivån, avverkning av ädellövskog och igenväxning av ängsmark. Småryd ingår i ett av översiktsplanens huvudgrönstråk, där ekologiska och rekreativa värden ska prioriteras. I översiktsplanen föreslås området skyddas som naturreservat. Det berörs idag inte av detaljplan eller områdesbestämmelser. Beslutet förväntas bidra till att uppnå det nationella miljö kvalitetsmålet "levande skogar".

Beskrivning av området - historiskt

Småryd har sedan lång tid uppmärksammats för sina intressanta naturvärden. Redan 1921 jämförde den kände markhistorikern Mårten Sjöbeck Småryd med nationalparken Dalby Söderskog. Han beskriver Småryd som en av ytterst få ursprungliga, kvarvarande skånska stubbskottsängar, och finner vid inventeringar ca 130 olika mer eller mindre rena lundväxter. Han konstaterar även att det rationella skogsbruket är ett hot mot naturvärdena i området. Förutsättningar för naturvärdena är framförallt det ytliga och rörliga grundvattnet, de kalkrika jordarterna och den långa kontinuiteten av träd i området.

Under 1700-talet benämns området som Tvingsängarna och Sörrskog. Kartor från mitten av 1700-talet visar att området dels bestod av blötare ängsmark bevuxen med ek, asp och buskage, dels av bokskog som var oduglig till äng. Efter skiftet på 1800-talet är området markerat som skogsområde, men har fram till åtminstone 1920-talet delvis använts som slåttermark. Sjöbeck skriver att det under 1920-talet fanns lämningar av gräsbördiga slåttertor, men att de snabbt växer igen.

Beskrivning av området - idag

Större delen av reservatet har en hedartad karaktär där björk dominerar tillsammans med ek. Fältskiktet domineras här av kruståtelsamhällen. Partier av skogsmarken har varit granskog, som till stora delar avvecklades i samband med stormfällning 1999 och 2005. Dessa områden har återplanterats med framförallt bok och skogsek. Fortfarande finns inslag av gran kvar, men det långsiktiga målet är ek- och bokskog.

Förekomst av hasselbuketter och växter som aklejruta och smörboll i den nordöstra delen indikerar slåttertradition. Aklejruta har här den enda kvarvarande förekomsten i kommunen. I området finns ett flertal stenmurar utmed ägogränser. De mest artrika partierna finns i de norra och östra delarna av reservatet. Här kan man finna örter som skogsbingel, nästrot, gulsippa, tvåblad och lungört. I trädsiktet förekommer bok, avenbok, ek och lind.

I direkt anslutning till reservatet finns ädellövskogar med rikt fältskikt. Ädellövskogarna är delvis nyckelbiotoper och objekt med höga naturvärden enligt Skogsvårdsstyrelsens inventering. Karaktärsarter är ramslök och skogsbingel, där även arter som smånunneört, underviol, lundviol, vårärt, tvåblad, vätteros, skavfräken m m förekommer. Dessa privatägda skogsmarker är av högsta naturvärde och bör skyddas på sikt antingen genom överenskommelse med markägarna eller genom kommunalt förvärv.

Inom en kilometers radie finns flera dungar med ädellövskog med lång kontinuitet - Väla skog, Duvestubbeskogen och Gyhult. Sambanden mellan dessa skogspartier är viktiga för att bibehålla och utveckla artrikedomen i respektive skog.

Reservatsföreskrifter

För att trygga syftet med naturreservatet, skall de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

- 1 § Det är förbjudet att inom reservatet
- A1. uppföra byggnad eller anläggning.
 - A2. anlägga väg.
 - A3. anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad.
 - A4. anordna upplag.
 - A5. borra, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämna.
 - A6. jaga utöver skyddsjakt.
 - A7. framföra motordrivet fordon.
 - A8. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel.
 - A9. kalka eller gödsla mark eller vatten.

Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång

- 2 §. Ägare och innehavare av särskild rätt skall tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas
- B1. utmärkning av reservatet,
 - B2. anläggande av parkeringsplats och stigar samt uppsättning av informationstavlor,
 - B3. genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden,
 - B4. skötsel av mark enligt fastställd skötselplan.

Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordning i övrigt inom reservatet

- 3 § Det är förbjudet att inom reservatet
- C1. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur.
 - C2. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift.
 - C3. göra upp öppen eld på annan än särskilt iordningställd plats.
 - C4. tälta, eller på annat sätt övernatta utom på särskilt iordningställd plats.
 - C5. utan kommunens tillstånd anordna tävlingar.

4 § Föreskrifterna under A och C skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med av kommunen fastställd skötselplan, eller för drift och underhåll av vid tidpunkten för detta beslut befintliga ledningar (vatten och avlopp, tele- och eldistribution). I samband med utförande av arbeten, skall samråd ske med Helsingborgs stad. Vid akuta reparationer kan dessa samråd ske sedan arbetena inletts.

Helsingborgs stad medger dispens från föreskrifterna under A och under C, om det finns särskilda skäl.

Fastställelse av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m m fastställer kommunen bifogad skötselplan.

Ärendets beredning

Frågan om naturreservatsbildning för Småryd har diskuterats under lång tid. Området är välkänt sedan länge och är beskrivet i länets naturvårdsprogram och Helsingborgs naturvårdsplan. I Helsingborgs översiktsplan redovisas Småryd som ett av de områden som skall prioriteras för naturreservatsbildning. 2003 beslutade Naturvårdsverket att bevilja statsbidrag för inköp av en mindre del av Smårydsskogen. För bidraget gäller bland annat villkoret att Helsingborgs stad skyddar området som naturreservat. Reservatsområdet berörs inte av detaljplaner eller områdesbestämmelser.

Bilagor beslutsdel

- Kartor

Småryds naturreservat Helsingborg

Ortofoto 2004

Reservatets gräns är markerad med svart linje.

Skala 1:10 000